

Говор првог потпредседника ВладеСрбије и министра спољних послова Ивице Дачића на Неформалном састанку министара спољних послова Процеса сарадње у Југоисточној Европи у Софији:

„Господине Председавајући,

Даме и господо,

Драге колеге,

Дозволите ми да се, на почетку, захвалим нашим домаћинима на организацији овог састанка, као и на уложеном труду и свему што су учинили откада су преузели председавање ПСуЈИЕ у јуну прошле године.

Велико ми је задовољство што сам у могућности да присуствујем данашњем састанку и да са колегама разменим мишљења о најновијим збивањима у региону.

Даме и господо,

Главни спољнополитички циљ Републике Србије остаје непромењен, а то је, као и до сада, чланство у Европској унији. На путу ка остварењу овог циља, Србија је демонстрирала своју доследност, како кроз остваривање амбициозне реформске агенде, тако и кроз конструктиван приступ у дијалогу са Приштином. Овом приликом бих желео да вас подсетим да је Република Србија завршила процес скрининга са највишим оценама и да је, као резултат тога, 14. децембра 2015. године у Бриселу одржана Друга међувладина конференција између Србије и ЕУ. Том приликом отворена су два од 35 преговарачких поглавља и то Поглавље 32 о финансијском надзору и Поглавље 35 о нормализацији односа Београда и Приштине.

На жалост, Србија је чекала скоро две године од отварања преговарачког процеса да

отвори прва преговарачка поглавља. Наша је намера, а надам се да ће државе чланице Европске уније то подржати, да током 2016. године знатно убрзамо преговарачки процес и да кренемо у процес отварања преговарачких поглавља која имају велики значај за процес реформи и јачање владавине права – пре свега поглавља 23, 24, али и бројних других преговарачких поглавља. За нас је свако преговарачко поглавље које се отвори веома битно, јер је то корак даље у процесу хармонизације са европским нормама и стандардима.

Јака и стабилна економија један је од важних предуслова за чланство у Европској унији. Влада Републике Србије у претходном периоду успела је да стабилизује јавне финансије, смањи фискални дефицит, донесе низ реформских закона у готово свим областима, а мере фискалне консолидације створиле су основе за завршетак преговора са Међународним монетарним фондом и потписивање аранжмана из предострожности. Овим је дат додатни кредибилитет напорима које Влада улаже, што је посебно важан сигнал свим потенцијалним инвеститорима. Имајући у виду успешан рад у претходном периоду, који је управо и довео до отварања првих преговарачких поглавља са ЕУ, Влада Србије ће и у наредном периоду настојати да истраје на реформском путу.

Политика проширења свакако представља један од најзначајнијих инструмената ЕУ и то не само за обезбеђивање стабилности региона и његов даљи економски просперитет, већ и за обезбеђивање стабилности и безбедности читаве ЕУ. Управо због тога од посебног значаја је заједничко ангажовање учесница ПСуЈИЕ, у светлу позиционирања према институцијама ЕУ, ради формирања позитивног имиџа региона у целини, као и одржавања питања од интереса за регион у фокусу ЕУ. У том контексту, веома је важна улога држава које су чланице ЕУ, јер оне могу дати значајан допринос процесу приближавања и прикључења читавог региона ЕУ.

Када већ говоримо о региону, треба констатовати да смо током претходне године заједно прошли кроз бројне изазове који су имали значајан капацитет да доведу до нестабилности, чак и угрожавања безбедности, али смо ипак успели да сачувамо стабилност у региону, у чему је важну улогу свакако имала и Европска унија и неке њене чланице. Република Србија наставиће да спроводи отворену и конструктивну регионалну политику и да се залаже за што боље односе са свима у свом окружењу.

Даме и господо,

Веома ми је драго што су приоритети бугарског председавања ПСуЈИЕ постављени тако да представљају одраз актуелних дешавања у региону. Управо су питања решавања проблема миграната, повезивање у области енергетике и инфраструктуре и слобода медија, теме које су високо котиране међу приоритетима свих нас у југоисточној Европи.

Већина учесница ПСуЈИЕ данас се суочава са највећом мигрантском кризом од завршетка Другог светског рата, а развој ситуације у претходном периоду указује на могућност да актуелни светски талас миграција, потенцијално, преко Балкана и Медитерана, може у правцу ЕУ да покрене и неколико милиона миграната. Србија је међу земљама које су тога можда и највише свесне јер је, као транзитна земља, у самом

средишту тзв. „западно-балканске руте".

Иако већина миграната, који на територију Србије улазе из Бугарске и Грчке, преко Македоније, исказује намеру да затражи азил, јасно је да је Србија само једна од земаља на њиховом путу ка западној Европи. Србија, у односу на земље чланице ЕУ, не трпи ништа мањи притисак, посебно у односу на ресурсе и средства којима располажемо, која су свакако далеко мања од оних која су на располагању државама чланицама ЕУ. Само током 2015. године на територију Србије ушло је преко 600.000 људи, међу којима је највећи број држављана Сирије и Авганистана. У појединим периодима дневни број улазака достизао је и 9.000. Иако је сада зимски период и притисак је смањен, и даље свакодневно границу Србије са Македонијом прелази велики број миграната. Током јануара ове године у Србију је већ ушло скоро 60.000 миграната.

Као земља која се налази у средини западно-балканске руте, Србија осећа последице одлука свих земаља које се налазе и на доњем и на горњем току руте. Због тога смо у оквиру механизама комуникације који су уведени након самита ЕУ о западно-балканској рути посебно указивали на потребу раног обавештавања свих инволвираних земаља(Аустрија, Немачка) како би све земље на рути биле унапред информисане о промени режима на границама и како о свакој новој мери која се спроводи у земљама крајње дестинације. На пример, након одлуке земаља на горњем току западно-балканске руте, које су престале да на своју територију примају економске мигранте, а потом и на одлуку Аустрије да преко своје територије дозволи пролаз само оним мигрантима који искажу намеру да затраже азил у Немачкој и Аустрији, Република Србија је почела да поступа на истоветан начин, јер не можемо дозволити да се читав терет пребаци на нас.

Сматрамо да смо се досадашњим поступањем показали као кредибилан партнер ЕУ, посебно имајући у виду да смо показали спремност да преузмемо део одговорности и прихватимо привремени смештај једног броја миграната иако нисмо држава чланица ЕУ. Међутим, уколико би дошло до ланчане реакције драстичног смањења пропусне моћи или затварања граница (Немачка, Аустрија, па даље редом...), то би за Републику Србију и читав регион била посебно опасна ситуација. Тиме би се зауставио проток миграната и узроковало њихово масовније и дуже задржавање на територији Србије, што би за нас представљало изузетно оптерећење. Без обзира на сво разумевање и емпатију које имамо према мигрантима, ми не можемо дозволити да се Република Србија претвори у својеврсни сабирни центар за мигранте. Србија такође није у могућности да прими назад мигранте који су транзитирали преко наше територије, а нису добили азил у ЕУ, јер за то немамо нити капацитета нити средстава нити смо прва земља уласка.

Очекујем да ћемо на ову тему разговарати и крајем ове недеље на неформалном састанку министара иностраних послова ЕУ и земаља кандидата за чланство (Gymnich). Сматрам и да је веома важно што ћемо на данашњем састанку министара Процеса сарадње усвојити Заједничко саопштење о изазовима миграција (JointStatementonMigrationChallenges).

Даме и господо,

Искористио бих ову прилику и да на крају пожелим Бугарској пуно успеха током наредних

шест месеци председавања ПСуЈИЕ и да укажем да смо, уколико то буде било потребно, спремни да пружимо сваку врсту помоћи и да поделимо искуства која смо стекли током нашег председавања ПСуЈИЕ 2012. године.

Хвала на пажњи."